

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Fără, cindu condeu ajutoriale. — Pretinu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tiere este 16 fl. v. a. pe unu anu său 3 galbini mon. sunatioria.

Brasovu 24|12 Aprile 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.
Transilvania.

In loculu unui articulu de fondu.

Fiiinduca afacerile marelui Principatu alu Transilvaniei se incurea totu mai tare, ne rugam cu totuadinsulu pentru redeschiderea dietei sale dupa legea electorală din an. 1863/4.

Dreptulu de adunari si reuniuni in Ungaria, Transilvania si Croati'a. In dilele acestea, adica dela prograrea dietei unguréne in cele mai multe comitate ale Ungariei se tienu adunari private compuse din fruntea barbatilor de capacitate, adica cate 20 30 pana si 100 la cate unu locu, prin urmare nu adunari de poporu numerosu, ci numai de intielegintia aléss. Scopulu acestor fela de conferintie este feluritu, in totu casulu inse forte folositoru. Omenii adica se intielegu asupra modului alegerii de regatatorilor municipali, asupra incompatibilitatii de mandatul parlamentarului cu functiunea publica administrativa, asupra dreptului datu prefectilor (Supremi comites) de a candida ei pe functionari, asupra schimbarii esentiale a catorva legi din 1848 pe care incepu a vedé si ei, ca orice voru face nule mai potu sustine etc.

Vediindu noi acestea, ba afandu ca in Transilvania inca au inceputu a se tiené asemenea conferintie, in catu tocma si aici in districtulu Brasovului la satulu saseșeu Helchiu se adunara in 14 Aprile din fiacare comună săsesca cate doi membrii si consultara asupra unor afaceri, amu cercetatu inadinsu in legile marelui Principatu alu Transilvaniei, amu intrebatu si pe unii barbati multu mai deprinsi in legi decatu suntemu noi, deoarecumva se afla vreunu articulu de lege, prin carele se se opresca adunarile paciuite, dela care se fia departata orice arma. Nici o lege de felulu acesta nu se afla; din contra la noi inca'si are valórea sa acea maxima juridica, cumca ce nu este opritu prin lege positiva, este ertatu, concessu. De alta parte se vede din unu mare numera alu legilor transilvane, ca in acésta tiéra in tóte timpurile s'a pusu mare temeu pe adunari. Dietele se tiené uneori de cate 2, 3 si 4 ori pe anu, era adunarile de tienuturi (congregations maroales) sunt poruncite prin lege a se tiené de cate patru ori pe anu si inca pre langa amerintiare de glóba. Este adeveratu, ca pana la 1848 numai privilegiatii se putea aduna dupa lege, in praca inse vedea adunari forte dese pe la tóte satele. Atat'a inca este adeveratu, ca in adunarile marcale privilegiate se in templá multe escese, brutalitati, crudimi, chiar si omoruri; caus'a inse era tripla: libertatea boierilor de a merge armati la adunari, starea cea degradata a culturei nu numai la boierii opinari, ci si la cei impenati si piente nati, cum si intrigele despotismului metternichianu de a compromite orice adunari, pentru că se se dea lumii probe noua, cumca omenii adunati la unu locu cu nimicu nu sunt mai pre susu decatu férale selbatice. Astadi inse credemus ca privilegiul a incetat, său inca ca elu trebue se incete, era de brutalitat ne vomu si mai rusina si despotismulu inca'si va mai trage mesurele, pentruca mai anume incercarile reactionare ale grafului Esterházy faoua fiasco, br. Sennyei, carele intre altele oprise pe romanii din Ungaria a lua parte la comisiunea filologica inca este delaturat, era dn. G. Mailath, carele nu suferia nici petitiunile inca s'a trasu la o parte.

Destulu atat'a, ca dupa legile marelui Principatu alu Transilvaniei adunarile paciuite, conferintiele, convorbirile nu sunt nicidcum operte. Cu tóte acestea voindu unii altii a se aduna spre consultare, este forte bine a'si spune scopulu pe facia si a tiené adunarea cum amu dice, cu usile si ferestrele deschise, adica a nu face nici unu secretu, ca se va tiené său ca se va fi tienutu adunarea, ci mai virtosu a insecintia, pentruca voitorilor de reu se nu li se dea ocasiune de a implé lumea cu faime fantasióse, precum se intemplase cu consultatiunile din Blasius denunciate contelui Crenneville, carele că ostasiu nededu cu asié ceva isi perduse totu cumpatulu.

Deci ne vomu aduna si noi care unde vomu puté, pentruca se ne consultam in pace că ómeni liberi.

— In legamente cu dreptulu de adunari si reuniuni va veni la ivela necesitatea stenografilor. Deci noi mai recomandam tinerimii inca odata invetiarea stenografiei. Anume in adunarile din comitate se va simti forte multu trebuinta de stenografi. —

Agents provocateurs et conspirateurs.

„Unu milionu pentru o revolta sangerósa, o sută de mii pentru cateva scandale de pe strate impreunate cu obligat'a musica de pisici si cu sparseturi de ferestrii!“

Nu numai in anii vechei revolutiuni francesi, ci si sub Ludovicu Filipu agentii provocatori si conspiratori facea trebi minuñate. Cu pungile incaroate de bani acestu fela de agenti cunoscuti la poporu sub nume de spioni se scioá insinua nu numai la tinerimea nepatita, ci si la clarele de ómeni mai naintate in ani, cochetá cu femeile, manca si bea cu barbatii lor, defaimá si suduiá pe regimul si chiaru pe Suveranul, éra la momente de asié scotea cate o fóia scrisa său tiparita, din care'ti citea ou facia misteriosa cateva frase spumegatore de resbunare, punea juramente si luá juramente. Noi cei carii amu traitu sub regimulu lui Metternich si sub elu lui Bach, amu sci enumera asemenea ecseple din insasi esperintia nostra. Inse ce se mergemu asié departe? In an. 1861 au nu se affara ómeni carii se facea ca voiescu se inroleze si dintre noi la armat'a lui Klapka, dicendu ca acela ar fi un'a cu Alecsandru Ioanu-Cuza? Si credeți dv., ca in acelasi anu unele sparseturii de ferestrii nu s'a facutu be bani?

Pentru Ddieu se privésca si astadi fiacare cu ochi limpedi in pregiurulu seu, nici se credia la vorbe dulci si frase nalte. Aceia carii au plantat tricolore pe unele turnuri romaneschi, său ca le asediara inlaintrulu bisericiei la iconostasu, au fostu agentii provocatori. Aceia carii agitéza cu totuadinsulu in contra toturor functionarilor publici, fara nici o exceptiune, sunt agentii provocatori. Aceia carii ne vorbescu in siopta despre confederatiunea danubiana sunt agents conspirateurs. Aceia carii predica la romani resbunare sangerósa in contra natiunii unguresci, au luatu de siguru de undeva bani forte multi, pentruca se midilócesca ocasiune forte dorita de a convinge chiaru pe suveranul, cumca batalionele de Honvéd (Landwehr) trebue se se re'nfintieze, ca Principatele romanesci trebue se fia calcate si subjugate acum, pana candu ele inca sunt slabec, lipsite, pana nu apuca altulu a puue man'a pe ele.

Deci se ne ferimu de cium'a provocatorilor. Tari'a, barbati'a si virtutea fiacarui romanu sta intru a resiste la orice tentatiuni de felulu acela, a nutri credintia neclatita in reesirea drepturilor sale cerute pe facia, cu fruntea senina, cerute inse ne'ncetatu la tóte legalele ocasiuni cate ni se dau. Virtutea

nóstra natiunala sta si trebuie se stea intru a nesci infrena, disciplina si domica noi insine pre noi. Dominarea si disciplinarea nostra propria va face, că agenti, provocatori si conspiratori se móra de fóme int'e noi, pentruca cu lefsior'a de spioni ordina'i nu potu esi. — Tienórea si purtarea populu' romanescu a fostu pana acum admirabile, in cina tribunalulu esceptionalu, care mai sta si pana acum la M. Osiorhei, in 6 ani de dile nu avu a face niciun cu romanii. Marele Principatu alu Transilvanici se mai asta inca totu sub stare esceptionala, pentruce? ei insii carii au introdus'o, abie ti-ar mei puté spune. Noi romanii se nesilim a le lua orice protestu de a ne mai tiené in stare exceptionala, pentruca apoi dora se voru si mai rusina de Europ'a luminata.

Romanii banatieni inca au trebuintia de a se uita prin pregiuru. Dupa scirile ce au petrunsu pana aici, printre comunele banatiane romanesci se amesteca agentii provocatori cu privire la monopóle, in catu adica ei se incércă a indopleca mai anteiu pe romani la denegarea contributiunilor indirepte si la prasirea de tabacu s. a. Candu romanii aru cadé in acea cursa, castigulu agentilor ar fi multiplu; ei adica si domnii loru aru puté arata cu degetulu dicendu: Éca poporulu nerabdtoru, calcatoru de legi, comunista, rebelu; éca, cine da eosemplu de nesupunere la natiunea maghiara; éca ce ai se astepti dela romani in casu candu ar mai figura si ei că natiune undeva.

G. Baritiu.

O cestiune purutea a dietore?

Sub acesta titula striga dn. B. Orbán din nou vă si maru in trei Nri din „Kol. Közlöny“ in catu secuiloru emigranti in Romani'a si a ciangailor asiediati de cativa seculi in Moldov'a. Ne vine a crede, ca publicul nostru i se va fi urit de acésta cestiune, pentruca ea de vreo cinci ani incóce prea obvine adesea in diuarie; nitate inse ca altora nu li se uresce de acea cestiune, ci ei facu unu capitalu politiou si natiunalu din trenta, éra apoi totu ei se mira, oa moldavo-romanii s'a si cam saturat de straini. Din toti inse dn. Orbán este unu agitator neobositu in favórea connatiunilor sei, ceea ce'i face multa onore. Elu si redactiunea lui „K. Közl.“ respucara planulu din primavér'a an. tr. de a face o colecta de cateva sute mii spre a puté colonisa pe secui aici in tiéra, cum si spre a indopleca pe diet'a Ungariei si pe inaltulu cleru ungurescu, că se scape odata pe osángó-magyerok moldoveni din intunecu si din umbr'a mortii.

Dupaoe dn. Orbán premite cateva pasaje infocate in favórea libertatii si in contra tiraniei, care face pe ómeni nu numai egoisti, ci si machine fara sufletu; dupace copere cu lande multe pe natiunea cea mai puterósa si cea mai sporitóre din tóte natiunile, adica pe secui; dupace spune ca repaus, advocatul Královánszky din Pest'a carele testase 10 mii fl. pe sam'a secuiloru, s'a intorsu in mormentu si a intrebatu ca ce se face cu bani'lui, pentruca uitative, pana acum nu se mai adause nici unu oroceriu la acea suma, apoi provoca din nou pre toti connatiunilii sei la o colecta colosală. Aceasta ar fi intlesulu art. I.

Art. II este multu mai interesantu. Aceiasi se occupa numai cu ciangaii. Dupa dn. Orbán calugarii italiani dati ciangailor de parochi sunt nisce despoitori de poporu pana la o mersu, inca jafurile loru s'aru puté asemenea numai cu jafurile szolgabirailor (subprefectorilor) din dilele cancelariului graf Nádasdy (nu ore si din dilele lui Nopcsa, Josika, Kemény, Haller?), pentruca acelea sunt infioratóre (borzasztó), ca ce mergu pana a vinde si s. liturgia

cu licitatiune, din care causa ciangaii isi parasescu legea si cu aceasta nationalitatea.

E hei, dara acesta nu mai trebue se mărga asié. Moldov'a dupa dn. Orbán fusese locuita pana la 1217 de cumanii, adica de maghiari(?), de aceea Bela IV. s'a numitu si regale cumaniloru, éra Ludovicu I. a batutu si supusu pe moldoveni, in catu Moldov'a remasse in stapanirea Ungariei pana la Ludovicu II. (1526). Totu dupa dn. Orbán partea oea mai mare a satelor din Moldov'a are numiri maghiare, a celeasi au si fostu locuite de maghiari, carii pe timpulu reformatiuniloru (1518—1600 etc.) au trecutu de a valm'a la confesiunea resaritena, éra cu aceea s'au si moldovenit; au mai ramas din ei numai ciangaii de astazi. Totu dupa dn. Orbán archeiscopulu de Kalocsa din Ungari'a este si archeiscopu al Moldovei, la care a fostu supusu si episcopatulu dela Milcovu. Italienii si respective scaunulu Romei au scosu multimea calugariloru si a parochiloru maghiari prin violenia, pentru care dn. O. citéza mai multe documente.

Ci acestea sunt trebile sorutatoriloru de istoria, éra noi suntemu numai cronicarii dilei; de aceea recomandam su su atinsele date mei alesu istoriografiloru nascuti in Moldov'a, precum sunt ddnii M. Cogalnicénu, Eud. Hormuzache, Vas. Alecsandrescu-Ureche, Hajdau s. a. s. a. Noi se trecem la ait. III.

In acelasi dn. B.O. crede, ca regimulu romanescu n'ar avé nimicu in contra, déca acci ciangai nenorociti si-aru asculta servitiulu ddisescu in limb'a loru natiunala si ar avé dascali, pentruca in Romani'a libertatea consciintiei si a culturiloru este prochiamata si ca regimulu moldavo-romanescu a mai datu probe de tolerantia religioasa anume si catra protestanti, pe carii tooma si in capitala iau ajutatu că se'si ridice biserica reformata si natiunala. De aici incolo dn. B.O. are a face pana in fine totu numai cu ierarchia romano-catolica, cu episopii si archiepiscopii Ungariei si — cu Pap'a, care tote nu mai taie directu in cestiunea natiunala, prin urmare nici nu intra in cadrulu nostru. Dej altmintrea noi facia cu acesta cestiune re'prospetata din nou de dn. Orbán ne provocam la cate amu scrisu in Nrii 5, 6 si 8 ai Gazetei din a. c. atatu in privint'a seculorn ardeleni, catu si a ciangailoru pe largu si cu documente de ajunsu.

,Neuer Lloyd" din 17 April inca asta alatur ea cu alte oateva foi ungurene, cumca legea unguréna de presa dela 1848 este prea preste mesura aspra, prin urmare se cere cu totulu alt'a, precum si desfintiarea timbrului prin care gazetele se scumpescu forte, asemenea si micsiorarea portului postei. Ei dieu, dar' a dis'o mai deunadi unu altu diuariu, ca tote acestea ar fi forte bune atunci, candu s'ar folosi de ele o singura natiune si nu tote! Eoa pentru ce nu vrea se vina la noi libertatea si dreptatea. „Ja Bauer, das ist ganz was anderes.“

Natiunea germana constatore din 40 milioane suflete are astadi 3241 foi periodice; din acestea 747 sunt politice si 2210 nepolitice. Din tote pe germanii Austriei se vinu numai 351, éra pe germanii Prusiei propriu 1083. Singur'a cetate Frankfurt are 32 foi periodice, éra mic'a Sacsonia cu 1,800,000 suflete are 266.

Optu milioane romani inca au astadi 40 foi periodice. Intrebarea ince dupa noi este cu totulu alt'a: Care cati cititori are, care de candu s'a nascutu, care ce vietia duce si ce mai spera? —

Blasiu 19 Aprile 1867.

,Közlöny"-ulu din 16 l. c. are una scriosira dela Blasiu purcésa dela „una fia necunoscuta“. In scriosira acesta se dice: in Blasiu locuiesce una familia maghiara, onesta ce nu supera pre sufletu de omu, ci inca ajuta si pre romani. Acesta familia, de candu s'a denumit ministeriulu maghiaru in tote partile se intempina cu antipatia infroscisata, numai pentru ca-si adora patri'a, — in noptile trecute i-su spartu ferestrelle, pentruca avea o colivia in colori nationali (maghiare), — adauge apoi multe verdi si uscate, cari diuariulu numitu le publica impreuna cu unu comentariu „in usum serenissimi delphini“, alu Escentientie Sale d. mitropolit, facundu-lu órecum respondintoriu pentru totu ce se petrece in Blasiu; mai incolo comentariulu lauda portarile maghiariloru facio cu romanii.

Cuprinsulu acelei publicatiuni pre scurta este, cumoa intre romanii blasiani sunt, cari nemultiamirea loru cu facia lucruriloru de acum, o resbuna prin vecsarea maghiariloru dintru a celu locu.

Eu nu sciu de ce se me miru mai multu, de maliti'a acelei „fie necunoscute“, care a scrieu acelu neadeveru grosolanu si i a datu colore asié urtiosa, ori de usioritatea lui „K. Közl.“, care a datu locu in colonele sale unei sciri, alu carei autoriu — dupa marturi'a lui „Közlöny“ insusi — i era necunoscuto. Usioritatea lui „Közlöny“ e invaderata inaintea ori-cui, din chiaru cuventele lui K. K., că nece unu redactoriu, ce se asta la inaltinea pusatiunei sale nubaga in colonele sale sorieri purcese dela necunosceni, déca ele atingu onórea cuiva, ci le arunca in focu. Dara maliti'a scriitoriei nu asié usioru pote fi cunoscuta de ómenii, cari nu sciu impregiurarile cu de ameruntulu. Scopulu acestorui sîre este se informeze despre adeverat'a stare a lucrului si asié opinionea celoru sedusi prin publicatiunea din K. K. se se inderepte.

Adeverul este: in orasiulu Blasiu nu locuiesce neoi una singura familia fruntasie maghiara, prin urmare neci antipati'a cea mai infroscisata (a leg borzasztobbi ellenszenv) in Blasiu nu pote afia ferestri maghiari, asupra caror se'si versu veninulu, — chiaru se cuse in Blasiu una estu feliu de antipatia, precum ince nu custa. In satulu Blasiu locuiesc familie maghiare, ince din parochulu loru incolo neci un'a nu se amesteca in politica, ci si vede de aratru; paruitulu si sapatulu vinielor etc. Ferestrelle parochului reformatu nu le-a spartu nime.

Dintru aceste se vede, cumca in Blasiu nu s'au spartu ferestrelle neci unui maghiaru. Acum fundamentulu, pre care se baséza intrega publicatiune a lui K. K., e spartulu ferestrelor unui maghiaru de frunte din Blasiu. Fondamentulu a cadiutu, dimpreuna cu elu cadu si tote celealalte.

La aceste nu asiu avé se adaugu neci unu cuventu, ince că se aperu de órecari interpretari false, astu cuvenientiosu a dă aci urmatóriile esplicari.

1. In Blasiu traiosu mai multe familie armene si, intre cari un'a vediuta si avuta, a dlui Teod. K. Acestei familie i s'au spartu ferestrelle, ince eu nu crediu, că d. K. se ei-o socotésca de resbunare natiunale, pentruca dea scie forte bine, ca romanii că natiune pana acum nu au venit in conflictu cu natiunea armenesca, celu paciu de candu ea petrece si in Ardeiu, nu; — dea scie, cu cata bunavoinitia l'au intempiat romanii de pre aici, intre cari a venit acum sunt 20 de ani că sfenariu si si-a facutu stare preste 100 mii fl. D. K. scie, că omu cu avere si trépedu multu cum este, are incurcatura si scârba si ou unii si cu altii, cu Craciuneliani, Bucerdianu s. a., unde a tienutu arendi . . , si are mosia tare estinsa, — dea scie, că nesunti'a de a tiené si inmulti ce are lu imponcisiéza cu multi, precum mai de aproape inca i s'a intemplatu.

2. Colivi'a dlui K. a statu in ferestra mai multe luni de dile, fara de a o fi atinsu cineva. Dela denumirea ministeriulu maghiaru pana la 4 Aprile e preste una luna de dile. Antipati'a nedumerita numai in colonele lui K. K. isi vérsa mania atatu de tardiu.

3. Famili'a K. nu asta, se fia fostu intempiata reu de catra romani, din contra si in érn'a mai de aproape a fostu la petrecere publica cu romanii de aici.

4. In Blasiu mai de aproape s'au spartu tote ferestrelle unui romanu stimatu de catra toti. Se dicemu, că le-au spartu maghiarii, si inca din ura natiunale? —

In fine rogu pre K. K., se iè notitia de indereptarea ce-i facu prin acésta, că la din contra pre venitoriu mi-ar cautá se consideru foia aceea nu de usiora, ci de neloiala. —

Blasiu. (Ferestrii sparte?) „Mergeti incolo cu secaturi de acestea, n'aveti alte sciri mai interesante?“

Ba dieu noi avemu o multime de sciri forte interesaante, cu tote acestea ne casinu a reproduce dupa diariile boieresci „Kol. Közlöny“ Nr. 46 din 16 Aprile a. c. si „Debatte“ din Vien'a inca si acea scire de „inseannata européna“, ca unu strengariu ar fi spartu la 4 Aprile in Blasiu ferestrelle la o familia unguresca si ar fi strigatu „Diosu cu ungurii“; éra acesta scire florosa, infroscisata, cumplita, entremuratore, dela care pe semne ca depinde eesentia monarhiei, o descrie in „Kolozsvári Közlöny“ gaciti cine? Coconiti'a, care de altintrea do. Redactoru spune, ca nu o cu-

nóscce, pe semne ca dumnea-ei de spania ea mare a uitat se'si subscrive frumosulu si romanticulu nume, lacinta, Chiriac'a, Nichifor'a, cum o chiama pe gratios'a coconiti'a? Destulu ca dn. Redactoru asta cu cale a face din scrisoarea coconitiie din Blasiu numai unu estrasu, carele ince totu se intinde pe 57 linii dese (garmon). Caus'a spargerii ferestrelor se spune a fi numai, ca acea familia unguresca (in Blasiu sunt mai multe familii unguresci cu biserica calvinésca) dela denumirea ministeriului incóce nu'si pote tiené gur'a, cum si ca ar fi avut la ferestra o — colivia tricolore, nu se scie cu séu fara pasare in trens'a. Totu din acea corespondintia aflam despre o porunca noua pe la noi ne mai audita pana acum, adica: „că orice blasteratii aru comite romani, tote se li se tréca cu vedere, pentruca se fi apace.“

In acestea impregiurari coconiti'a face apelu la publicitate, éra on. redactiune asigura, ca partea cea mai petrundietore si mai voiósa din scrisoarea coconitiie o a tatajtu; in locu de acesta ince redactiunea face apelu la inteleptiunea si umanitatea politilor romani, pentruca se nu sufere pe poporu a'si da asemenea testimonii de saraci a judecatii sanetose si a moderatiunii, pune totodata temeu mare pe inteleptiunea si iubirea de pace a mitropolitului greco-catolicu, carele se asta cu resedint'a sa in acelui orasiulu cu 1095 suflete si carele va sci conduce si cumpata lucrurile asié, incatul tota romanima de prin pregijuru se se tienă intre marginile buunei cuvintie. Totu cu acea ocazie redactiunea lui „K. Közl.“ se provoca la purtarea unguriloru din Clusiu, carii n'au atacato pe nimeni pentru creditul'a sa politica, macarcă in Clusiu se asta multi romani, carii nicidcum nu'si ascunsera simtiamentele loru.

Asie redactiunea lui „K. K.“ Éra „Debatte“ din 16 Aprilie o ia din tonu si mai naltu, precum se si cunvine unui aristocratu mare facia cu „barbarii“, caror are se le insufle respectu si frica. Noua se ni se dè voia numai a intrebá, ca nu cumva si in acestu casu se facu din tientariu unu armasariu, precum si a reflecta, ca noi avemu insemnate in portofoliu nostru mai multe esecese si brutalitatii mai merunte comise de 2 luni incóce nu de catra romani, ci de catra altii, pe care ince noi le treceram inadinsu cu tacerea, candu de alta parte amu puté asigura pe oricine, ca déca cumva brutalitatile se comitea de catra romani, si déca ne-am fi convinsu de adeveru, indata le-amu fi datu publicitatii, pentruca noi suntemu convinsi, ca la orice esecese si mojicie vrei nu vrei este multu pucinu angajata onórea natiunala, prin urmare dorim a le vedé pedepsite. Chiamarea romanului nu este a provoca, caracterulu oricărui popor carele simte in sine putere de vietia si in peptulu seu virtute, nu sufere asemenea injosiri. Chiamarea romanului este: a se apara numai candu este provocatus si atacatu, éra atunci inca a canta vindecarea reului prin lega si prin publicitate. A se apara cere de mandat a propria in modu imperativu. De aici vine si aceea, ca ei nu prea tacu la nenumerate calumnii cu care se implu foile publice in contra loru.

Éra déca cumva la natiunea maghiara esistia in adeveru porunca, că maghiarii se sufere orice blasteratii a le romaniloru, apoi acesta ar cuprinde cea mai flagrantă vatemare de onore din cale li s'au intemplatu romaniloru mai alesu dela 1848 incóce; éra anume in casul de facia vatemarea ar fi impreunata si cu minutiun'a, pentruca famili'a din Blasiu, in favórea careia se facu atata sfara in tiéra, nicidcum nu este maghiara si nici ca e vreo familia fruntasie, ci ea este famili'a lui jupanu Covrigu, armenu romanito, carele a venit acolo cum a datu Ddieu, éra pre langa mosiile mitropolitane isi facu o staricica, de care semana ca s'au sparietu tote jupanesele. Deci tieneti minte, ca de si se va fi spartu vreo ferestrala jupanés'a Covrigu, caus'a va fi fostu cu totulu alt'a, éra nu nationalitatea. —

Abrudu. „Korunk“ Nr. 47 inca vré a sci de unele scandale escate in acestu orasiu „in urmarea iniuriintii unor agitatori romaneschi“, crede ince ca ministeriulu va vindecá si acelu reu. Pentrue „Korunk“ nu descrie intemplarea intocma precum a fostu, pentrueca lumea se o cunoscá? —

Noi inca primiramu scirea din partile orasului S. Sebesiu, ca acolo unu sfarnariu bancrotu si desiuchietu ar fi legatu triicolore de cód'a oailor. Toti ómenii cu minte au disu indata, ca acelu ticalosu trebue se fia lusat bani dela cineva, pentrueca se provoca scandale inadinsu. —

UNGARI'A. Conferintie deputatilor transilvaneni in cau'a reconstituirei Transilvaniei tinentu in Pest'a. (Capetu din Nruu trecutu).

Propunile lui I. Gal de a se restitu pri-m'a instantia inadintata inainte de 48 nu o putu mistai Dlu deput. Iosif Hoszu. Elu se dechiară pereceptorice in contra estorufaju de

pornituri, cari neci că se potu executa. Apoi dice, ca dela 1848 si iobagii de mai 'nainte au dreptulu a purtă procese; nu se pote dar' pretinde dela sermanii tierani, că pentru unu procesu se alerge cate 17—18 miluri la loculu pretorius alu comitatului, unde se aduna sedriile. Mai incolo se dechiară in contra amestecului său ingerenției oficialilor politici in funcțiunile judecătoresci. In alte tieri se luptă omenii de unu secolu încocă pentru despartirea justitiei de catra administratione; din norocire in Transilvania' se afia introdusa acăstă despartire; si acum erași se se amestecă iustitia in administratiune? Elu se dechiară, că pentru sustinerea despartirei iudeoatoriei de administratione si pentru inlesnirea procesualilor departati dela curțile judecătoresci, se se mai estindă sistemulu judecielor singulari astfelui, incat competenția loră la imobilie si la pertractarile de ereditate se se estindă pana la cifr'a de 500 fl., pentru altu felui cu spesele lungeloru caletorii pana la scănușu judecielor de prim'a instantia partidele isi manca totă averea remasă, ma in unele casuri si preste ea.

Ministrul de iustitia Horváth Balthazar inca se dechiară pentru despartirea iustitiei, era in compunerea propunerei regimului va porni din acestu punctu de vedere. —

A treia si ultim'a conferintă se tienă după amâdiadi sub pres. min. de iustitia Horváth, afânduse de facia si septemvirulu Nicolau Szabo. Se pertractara relatiunile urbariarile din Transilvania'.

J. Gál intr'o cuventarare de 1 1/2 ora descrie genes'ea urbarialui de la 1754—1759 si relatiunile iobagesci de atunci pana la incepșul vîcului present, ad. pana la conscriptiunea lui Cziraky din 1819; deslusiesce abusurile ce s'au ivită atuncia. Cei mai multi iobagi, socotindu ca după marturisirea ce li se cere se va asiedia chia'a contributiunei, abia au făsonat dăue din trei parti ale moșiei loru. Legea urb. din 186/7 (Dozsa, Zeyk, Teleky striga: aceea se nasoue mórta), ar' fi trebuitu se indreptă reul acesta. — Patent'a urbariala din 1854 nu resolvă deplinu acăstă cestiune, cu atatu mai puinu pentru secolime. Urmarea de aci a fostu, ca multi proprietari trebuia se plătescă inde-reptu la fondu sumele primele pentru desarcinarea pamentului, său se dă indreptu sumele invioite ou tieranii pre calea liberei inviori. Patent'a pentru decime a fostu si mai rea, fiindu-ca Dnii de pament după intielesulu ei nu prima desdaunari de decime pre locurile acele, unde arendasera decimele dela fiscu. Gál de Hilib că fostu consiliariu sub Bach la c. r. judecătua urbarialu din Sibiin rumpe o lance agera asupra neglesei complanari si resolvări a proceselor urbariali, marturisindu că in unele comitate se mai afia cate 3000 de procese urbariali in restantia; vin'a dice, o pôrta si curtea suprema judecătorésca, care nu lucra nemica (aici credem ca se afia engageasi Dnii respectivi a re spinge acăstă injuria R.) si care indată se se si strapuna la Pest'a că se stă sub inspecțiune de ajunsu si pentru că asia se inceteze odată nedepatible de pana acum (din partea cui incercate? nu cumva bietulu poporu a inselat pe ciocoismu?! La respingerea acestoră deschidem colonele de timpuriu. R.) In fine face urmăriile propunerii:

1. Pentru descurcarea certelor urbariale se se ridice judecati ambulante de sene statutărie de prim'a instantia; procesele urbariale la judecătoriale superiore si la suprem'a curte judecătorésca se se despartiescă; si acolo se se resolvă in cate o sectiune de sene statatrioa.

2. Impartirea pâșinui comune si a padurilor se se intreprindă ex officio.

3. Comasatiunea se se executese si in secolime in intielesulu legei din 1846.

Hoszu inca primește cele dăue de antaie propunerii, la a treia inse oserba, ca comasatiunele la romani se facu că anevóie inse totusi—, la unguri numai cu asistentia militară, la secui inse neci decum nu se potu executa. — Geczö nu se invioiesce cu judecătie ambulante si dorescă sistarea proceselor urb., pana după regularea cestiunei despre „siculica hereditas.” —

C. Dominicu Teleki sen. se dechiară decisiv in contra tesei, cumca totu pamentul in secolime e ereditate siculica, fiinduca ver-oine era inscris in tabel'a de contributiune din 1848 e liberat cu pamentu cu totu si ei asia trebuie se se considereze si se se tracteze; tabel'a de contributiune e evident'a cea mai secura, cumca pamentul acel'a are insusire urbariala, si

cere, că in legea ce se va face se se cuprinda si acăsta convictiune.

Hoszu tiene de prisosu că se se primăseca acăsta determinatiune in lege, pentru art. 3 din patenta urbariala din 1854 cuprinde apriatu, cumca or-ce pamentu a fostu la a. 1819 inscris in tabelele conscriptionale că pamentu colonicul, se se considere că atare, si posesoriu de astfelui de pament in 1848 se privescu că liberați. Gál si Mikó respingu parerea lui Hoszu si in privint'a comasatiunii dicu, ca ea si in Secuime se pote executa că si aiurea. K. Zeyk pretinde că interpretatiunea diversa a patentelor urbariale se se fispeze prin legislativa. Alexiu A. Dozsa e de parere, se se conorezia totu lucrul ministeriului, ceea ce se si primi.

Cestiunea a 7a privi causele montanistice tranne. Dionisiu Széles pledează, că se se introduca eraj judeciulu montanu dela 1848 potrivita cu capitanatulu montanisticu. Abrudul si concurrentia avea statutele sale montane proprii. Min. de comerciu austri. emise o nouă patentă montanistica atatu de rea, incat proprietarii de bai din Abrudu remonstrara in contrai, inse foră resultat; ma in 1866—7 la Marte unu mandatul dela Vien'a poruncă strinsă observare a statutelor octroate. — Introducerea acestei ordinatiuni octroate cadiu tocma in tempulu după denumirea min. ung. si Abrudenii alergara pentru ajutoriu la ministeriu. Aici e de însemnatu, ca petitiunea îndreptata catra min. maghiari e subscrisa si de proprietarii de cuse său parti de mine, Simeone Balintu si Dionisiu Tobias, cari pana acum erau antagonisti pronunciati ai causei maghiare, estia inca au subscrisu impreuna (Ar' fi tempul a se aruncă acăstă causa si pre aripile publicitatii de catra cei pe cari ii dore si cari scu mai bine si defectele legii dela 1848 si cele ale patentei. R.)

C. Sam. Vass, care fă produceant de aur in California inca condamna patent'a austriaca perhoreascenduo că pe cea mai defectuoșă decată totă. Abrudenii ar' fi de compatimitu, candu ar' intră in vietă acăstă ordonatiune octroata. —

Min. de justitia in fine multiemesce deputatilor pentru aceste deslusiri apromitendu, ca 'i va fi amente a execută totu, ca e bonu, necesariu si folositoru si ceea ce pote odihni animele ardelenilor, si cu acăstă se inchisera siedintiele. „Dupa „P. L.“ si Vand.“

E curiosu, ca neci cauș'a limbei neci a dreptului nationalu politicu intre natiunile regnicolare, neci cauș'a teritorielor nationale, neci autonomia Ardélui, fara de cari animele maioritatii ardelenilor nu se potu odihni neci multiamici neci marcaru per tangentem, nu s'au atinsu, s'au ignorat cu totula si nu s'au luat la neci o discusiune. — Cui placet oblisicetur, cui dolet meminit. Panem et circenses dare, si dreptulu politicu nationalu, dreptulu de limba si de comroprietari de statu ale ignoră, a nu le considera însemnăza, a dă pucino, că in urma se poti luă totu! — Dieta! camera! Demnilor! pentru Transilvania! ca avolio se facu si statutele montanistice si legile cele de toti dorite. Vai de transilveni, candu li se voru face legile in camer'a Ungariei si inca după dictatele fusionistilor său ale aristocratilor, cari nu scu decat se traga totu jarulu la óla loru! Ne aflamu in dreptu a pretende acăstă in poterea legilor sustatōrie; si intrenmulu esceptionalu pote totu returnă, ca pentru noi ele voru fi numai octroari usurpate in contra drepturilor autonome ale tierii, cari voru dura de joi pana mai apoi: pentru dreptatea si virtutea nu se pote cufundă, ele voru störce tierii si natiunilor totu ce e alu loru. — Lege avemu.

— Se scrie, ca d. I. Hosszu ar fi denumită capitana alu Fagarasiului. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci. Aniversarea nascerii M. S. Domnitorului Carolu I., care coincide cu aniversarea pochiamarii rezultatului plebiscitului pentru alegerea M. Sale de domnitorulu Romanilor, diu'a de 8 Aprile, fă semnalata spre a se serbă in totă tiér'a după

Programul urmatoriu:

I. Dina de 8 Aprile, aniversarea proclamării plebiscitului pentru fundarea dinastiei Mariei Sale Domnitorului Carolu I., fiind totu de una data si aniversarea nascerii Mariei Séle, se va celebra in tiéra.

II. La 6 ore dimineti'a, se va anunța serbarea cu 21 tunuri, de pe délulu curtei Mihai-Vode.

III. La 9 ore dimineti'a guard'a orasenescă si ostirea de totă armă, in plina uniformă, voru fi asediate in lungul stradelor dela palatu pana la mitropolie.

IV. La 10 ore, înainte de amidi, in biserică a santei mitropolii, după sevirsirea oficiului liturgiei, se va cantă unu Te-Deum de către prea santi'a sa parintele mitropolitul primat alu României, prea santi'a sa mitropolitul Moldovei si Sucevei si prea santiile lor episcopii eparchiotti, la care voru asistă: Inaltinea Sa Domnitorulu cu cas'a sa civila si militara, dñii ministri, corporile legiuitor, curtea de casatiune, curtea de compturi, statele maiore ale ostrei si ale guardei, si totă autoritatile publice.

Corpul diplomatic va fi invitatu a asistă la Te-Deum.

Pecandu se va cantă Te Deumul, se voru dă 101 tunuri.

V. Dupa întorcerea dela biserică, M. S. va asistă dela palatu la defilarea trupelor si a guardei.

VI. La 1 ora, M. S. va primi in sală tronul felicitatiunile deosebitelor corpuri si autoritat publice ale tierii in modulu urmatoru:

Inaltulu eleru alu relegiunei domnitor; Clerulu celorulalte relegiuni;

Senatulu;

Adunarea legiuitor;

Curtea de casatiune;

Curtea de oompturi;

Curtea de apel din Bucuresci si tribunulu de Ilfov;

Ministerulu de interne cu servitiile si administratiile dependinte de dinsulu;

Primarulu si consiliulu comunei impreuna cu corpulu comercialu si notabilii suburbioru;

Cuad'a orasienă;

Ministeriulu justitiei;

Ministeriulu trebilor straine;

Ministeriulu finantelor ou servitiile si administratiile dependinte de dinsulu;

Ministeriulu cultelor su servitiile sale;

Corpulu superioru alu instructiunei si corpulu profesoralu cu rectorulu si decanii de facultati in capu;

Ministeriulu lucrarilor publice;

La orele 2 1/2 va fi primitu ministeriulu de resbelu cu statul maiori si corpulu oficerilor de totă armă.

La orele 3, M. S. va primi in salonulu verde pe dñii representanti ai puterilor straine.

Personele private de orice categoria se voru inscrie la oficerulu de servitii, dela orele 12 pana la orele 4.

VII. In totă orasie, terguri si sate se va serbă diu'a da 8 Aprile, si se va cantă Te-Deum in totă bisericile, la 10 ore de dimineti'a. In orasie de resedintia ale districtelor, după sevirsirea Te-Deumului, care se va face in prezent'a prefectiilor si a tuturor functionarilor statului, va fi si unu escadronu de gendarmi in plina uniformă, că se salute ou trei salve de puci cantarea Te-Deumului.

In orasie unde se afia dñii consuli ai puterilor straine se voru invită la Te-Deum.

VIII. Prefectii districtelor, la 12 ore, voru primi felicitati in numele gubernului.

Sér'a, totă orasie si edificiurile publice, voru fi iluminat.

Mari'a Sa Domnitorulu si-a esprimat inalt'a dorintia in privint'a acăstă, si gubernulu a faontu dispositiune, că sumele destinate atatu din partea ministerielor, catu si de catra comun'a Bucuresci pentru iluminarea piatielor si edificiilor publice se se impartia la saraci; prin urma: iluminatiuni oficiale nu se voru face. Acăstă s'a facutu si pentru totă celelalte orasie din tiér'a, după cum reportăza „Monitorul.” —

— E lucru de mirare, că pre candu in totă Europa se vedu puse la cale mesurile cele mai prevediatore si cele mai incoredate pentru aperiarea intereselor statelor si natiunilor de năsangu; pre candu colosulu nordului dădescere pre slavii sei animandui si apromitendule totu sucursulu, pentru că nu cumva cadiendu in vrec desparare se se alature la vreo politica diametralu opusă cu politică connationala pan-slavistica; pre candu ii mangai si tramiteri de daruri de totu feliulu, cum au facout si acum tramitiendu atatu la Serbi'a catu si la Muntenegru si in Bulgaria'st armă, carti, vestimente si pentru universitatea sudslavica, mai multe colete de carti slavice; pre candu totă diurnalele Francoiei susla in trompetă de resbelu si prenuntia celea mai colosală pregatiri si in Prusia intocmai; pre atacă „Monitorul României,

dă a linisici inimile, respectivilor sei, anunțându ca sgomotele despre eventualitatea de resbelu din occidente sunt neintemeiate și că gubernulu după sciintiele ce are crede, că orice cestiușe pendente în Europa se va termină într'un mod satisfăcătoru pentru toti si prin urmare pacea și liniscea nu voru fi turburate. Noi am intrebă bucurosi ca pana candu nu? Amicii pacii punu nu sciu catu temeu pe intrepunerea regelui Belgiei Leopoldu II., care calatoră dela Parisu la Berlinu spre a midiuloci descurcarea cestiușe Luxemburgului in favorea pacii; inse' ōre nu e preatardia acăsta incercare? „France“ diurnalulu oficialu alu Franciei, dice ce e dreptu, „ca pacea diace in manile Prusiei déca va pretiui dreptulu si dreptatea in giurulu seu.“ Ōre ce cestiușe intielege Franci'a aici? Nu si resolvirea cestiușei aliantelor cu statele sudice germane; nu si restituirea regelui anoveranu pe tronu, cederea Schleswigului la Danimarea? Si ceea ce min. Franciei Rouher vorbia in scrisórea sa din 11 Iuniu, despre o pusetiune tare a Austriei in Germania, si apoi caușa granitilor naturale pana la Rinu? — Noi credem, ca neci odata n'a fostu atât de credibilu resbelul intre naționalitatile cele 3 mari ale Europei, decatu tocma acum, si ca cei ce se voru sculă de deminétia voru scobî in dinti, ér' somnurosii se voru scarpină in capu, facandu ochi de brăză calcata. „Patria“ diurnalul of. dice, ca Franci'a e mai gata cu inarmarea. „Gaz. de Col.“ adauge, ca in partile renane si ostice s'a tramsu unu numeru mare de oficiri de geniu spre a sonda terenul; si apoi forturile se inarmăza, tunurile se straportăza, una mie de tunuri de campania se află pregatite. Alianța cu Itali'a se constata; min. de resbelu alu Italiei Pampeo di Campello e rudenia lui Napoleonu; Itali'a armăza marina, si gen. Govone, care ast'vera alcatuisse alianța cu Prusi'a se află acum in Parisu; mai adauge, ca burs'a e terorisata, agio la galb. in Austri'a sui deodata dela 21 la 6 fl. 31 cr., si chartiele scadu. Nu e dar' cu scopu, că se dormim pe perini de trandafiru. —

Varietati.

Domnule Redactoru!

Ioane Popu parochu gr. cat. din Coman'a infer. in 13 a. l. c. după unu morbu de 3 septemani a repausatu in Domnulu in etate de 45 ani, lasandu in urm'a sa orfani unu pruncu de 14 ani si alte 4 fetitie, din cari cea mai mare de 16 ani.

Acestu preutu eră unulu din celi mai zelosi, celi mai destri in vicariatulu Fagarasiului, a absolvatu studiale teologice in seminariulu domesticu din Blasius in an. 1847, cu calculu de eminentia Nr. locatiunei I-iu; sub decursulu alorū 19 ani că parochu si in an. 1865 administratoru vicariale a fostu unu adeveratu modelu de moralitate, diligentia, si nepregetare atat cu privire la indetorirea sa că capu de familia, catu si că functionariu bisericescu.

Solenitatea inmormentarei in 15 a. l. c. a condus'o vicariatulu foraneu asistandui 11 preotii, cu care ocasiune tienă unu cuventu funebrale descriendu vieti'a repausatului cu colori forte vii si propunenduo multimeii forte nume'ose, carea din iubirea ce o avu catra repausatulu se coadunase din tōte comunele invecinate, că unu modelu in tōta privint'a demnu de imitatu. Fia'i tierin'a usioră si memori'a ne uităta.

Fagarasiu in 18 Aprile 1867.

Demetriu Chisireanu, oapelanu.

Multu onorate Domnule Redactoru!

Prin acăstă ne luamu libertate a ve rogă se binevoliti a dă locu in colōnele pretiuitului Dvōstra diuarialu Gazet'a urmatorei multiumite publice:

Societatea de lectura a junimei studiōse din Blasius este in placut'a pusetiune a aduce respectuos'a sa multiumita publica M. On. Redactiuni a „Archivului“, „Gazet'a Transilvaniei“, „Romanului“ si „Sionului romanescu“, pentru nobil'a partinire dovedita in privint'a ei, prin tramiterea gratis a pretiuitelor loru diurnale, asemenea si M. On. D. Ioane Ciergedi presedinte de tribunalu in D. St. Martinu pentru

marenimos'a daruire de 103 tomuri din clasicii germani.

Dupa cari primiti ascurarea celei mai respectuoșe stime dela
Ai dvōstre devotati
Ludovicu Ciato, I. Ratiu,
v. pres. notariu.
Blasius in 18 Aprile 1867.

Brasiovu. In siedint'a comitetului Reuniunei f. r. din Brasiovu tienuta in 7/19 Aprile a. o. s'a luau cu multiamita cunoșinti'a despre sum'a adunata in folosulu fondului acestui institutu cu ocasiunea balului Reuniunei filiale din Blasius tienutu in 10 Febr. a. c., precum si de spre suma incasata dela membrele ordinarie ale acestei Reuniuni totu din Blasius. — Despre acestea comitetulu are onșre a publica urmatu ratiocinu:

1. Cu ocasiunea balului mentionat s'a incasatu: dela Eso. Sa mitrop. Siulutiu 5 fl., Rds. B. Ratiu 1 fl., C. Alutanu 1 fl., T. Cipariu 1 fl., C. Papfalvi 1 fl., I. Chirila 1 fl., I. Negruțiu 1 fl., A. Vestemeanu 1 fl., Gr. Mihali 1 fl., El. Vlassa 1 fl., T. Deacu 1 fl., Dr. I. Bobu 1 fl. Cá tacsa pentru 61 bilete vendute la balu 93 fl. Din contributiuni facute după balu: dela D. Dim. Campenu 1 fl., D-a Neti Siulutiu 2 fl., Catarina Capucenu 2 fl., I. de Csergedi 1 fl., Prot. E Luca 2 fl., Cristina Barbu 1 fl., locot. pens. Siandru 5 fl., prot. Petru Badila 2 fl., prot. I. V. Rusu 1 fl., Ged. Blasianu 1 fl., A. Balomirenu 1 fl., L. Piposiu 1 fl., G. Marcu 1 fl. Cu totula sum'a de 103 fl. — or. Din care subtragundu erogatiunile cu 41 fl. 24 cr.

remane venitul curatul fond. Reun. 88 fl. 74 cr.

2. Dela on. Dómne membre ale Reuniunei din Blasius s'a incasatu: DD. Ana Negruțiu 2 fl., Maria de Negoe 1 fl., Cristina Barbu 1 fl., Maria Popu 1 fl., Ana Fülop 1 fl., Ana Gramă 1 fl., Lina Campenu 1 fl., Iuliana Puianu 1 fl., Iuliana Gramă 50 cr., Ana Siofanu 1 fl., Iuliana Stregianu 1 fl., Reveca Suciu 1 fl., Alaria Tipografu 1 fl., Ana Socaticia 50 cr., Ana Vlăsă 1 fl. Sum'a intréga 15 fl. — or.

Peste totu 103 fl. 76 cr.

Acăsta suma s'a transpusu la cas'a scăolei de fetitie din Blasius că o parte din subvențiunea, ce datoresc Reuniunea f. r. la numit'a scăola pe sem. II an. scol. 1866/7.

10/22 Aprile 1867. Comitetulu R. f. r.

-- Domnulu Nicolau Zaiga cunoscutulu mecenate romanu mai daruș de curandu 400 fl. pentru scol'a orientala din Girisiu.

Alumneulu romanu naționalu din Timișoara avea in casa unu venita curatul de 1332 fl. 36 cr. v. a.

— Asociatiunea romana din Aradu in general'a adunare din 15/27 Dec. 1866 isi realesese de presedinte pre Il. Sa d. episcopu Ivacicoviciu, v. pres. Il. Sa d. I. Sorbanu si Sigismundu Popoviciu; notari Moise Borsiano si Mihaile Besianu. Asociatiunea avea in casa 545 fl. 95 cr. S'a fostu decisu in adunarea generala, că: anulu asociatiunei se se începe dela 1 Sept.; că mai incolo se se face recursu la Mai. Sa pentru că se binevoiesca după exemplulu inaltului seu mosiu a imbunatatit starea materiala a institutului preparandialu din Aradu; se se face pasu pentru scutirea scărelor de portulu postalu in corespondintie oficiose. Ceea ce inse' redica forte multu zelulu, demnitatea si reputatiunea naționala a acestei asociatiuni, după convictiunea nostra, e deciderea: că se se roge Mai. Sa imperatolu, că se binevoiesca a demandă, pentru că limb'a romana se fia respectata inaintea tuturor autoritatilor; legile si ordinatiunile se se tiparășoa si romanesce, si se se redice si pentru romani in partile acestea unu gimnasiu de statu. Avearea lasata pentru asociatiune de catra Jova Cresticu se află in bani gata 2777 fl. 64 cr. si o casa in Siri'a 3500 fl. S'a decisu oā repausatului se i se redice unu monumentu pastrandușe portretulu in localulu asociatiunei si in totu anulu se i se tienă unu parastasu. In fine se alesera pentru dirigere a asociatiunei D. Antoniu Mocioni că directoru, Emanoil Misiciu directoru 2. I. Varga perceptore, Mihaile Besianu esactoru, Teodoru Serbu fiscalu si Paulu Draga economu. —

Literatura.

Apelul la autori romani. Societatea literara „Junimea“ din Iasi posede o tipografia completa, a carei intrebuintare o pune la dispusetiunea autorilor romani cu următoarele conditiuni:

1. Ori ce manuscriftu romanescu, a carui oportunitate se va fi constatatu de unu comitetu alesu pentru opu dintre membrii competenti ai „Junimeei“, se va imprimă cu cheltuiul a societății.

2. Din vinderea cartilor tiparite, societatea isi rezerva dreptulu de a se indemniza, socotindu-si cinci galbeni pentru ool'a de 16 pagina la un'a mie exemplare formatulu Charpentier. Banii reintratii au destinarea de a servi la alte publicatiuni de acelasi felu.

3. Odata societatea indemnizata conf. art. precedentu, totu venitul din vinderea cartilor este alu autorului.

4. Administratiunea tipografiei este obligata, facia cu autorii de oarti imprimate la ea, de a le dă din anu in anu socotela despre vinderea cartilor loru, resp. de a le responde banii ce li se cuvinu.

5. Ortografi'a cu care se imprima cartile romanesci ale societății, este cea publicata in carteau Dlui Maiorescu „Despre scrierea limbii romane“. Cu tōte aceste societatea nu impune ortografi'a ei in modu obligatoriu, ci invita numai pe acei autori, cari aru voí se'si vădă soriile imprimate altfelu, că se mentioneze acăstă expresu.

6. Pentru fiosarea pretiului cu care se se vinda o carte imprimata, societatea se va intielege totudeau'a cu autorulu ei.

7. Autorii, cari cu aceste conditiuni sunt dispusi a se folosi de inlesnirea ce le prezinta societatea prin tipografi'a ei, voru binevoi a adresă manuscriptulu loru aceluia din membrii societății, care este insarcinat ou administratorul annala a tipografiei. (Administratorul Tipografiei Societetii Junimea, casele Banoei.) Membrulu administratoru de chitania de primire, inainteaza manuscriptulu in desbaterea societății si, la casu de primire, se obliga in numele societății la editarea manuscriptului sub conditiunile cuprinse in acestu apel.

8. Manuscriptele, care n'ar paré comitetului societății apte pentru imprimat, se voru inapoi indata autorilor loru.

9. In privint'a prioritati la panerea sub presa voru fi preferite cartile pentru usulu scărelor.

— „Sionulu Rom.“ Nr. 8 afara de alti articuli interesanti sub rubrica: pentru istoria bisericiei romane, continua unele ordinatiuni de suptu imp. Iosifu II. privitorie la istoria bisericiei romane din Austri'a, din care merita a fi reimprospetate mai multe spre a se pote trage o paralela intre timpurile de atunci si cele de acum in privint'a bisericiei. —

— **Poesia populară**, balade cu lese si corese de At. M. Marienescu. Brosiură II. a esita in Vien'a si contiene 10 cōle, tipariu frumosu. Pretiulu pentru Austri'a 60 cr., ér' pentru Roman'a 70 or. intielegunduse aici si portula postalu. Pe chartia velina 1 fl. Succesulu poesiilor si alu colectiunilor d. autore e pré cunoscutu on. publicu, prin urmare ne remane numai a'lui face atentu, cumea numerosu exemplarielor tiparite e forte restrinsu si doritorii de a avea acestu opu se grabescă a si le procură. —

Cursurile la bursa in 23. Aprile 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 33 cr. v.
Augsburg	—	—	132 ,
London	—	—	134 , 25 ,
Imprumutul naționalu	—	—	55 , 90 ,
Obligatiile metalice vechi de 5 %	57	40	,
Actiile bancului	—	—	690 ,
creditalui	—	—	152 , 50 ,

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamantului in 18. Aprile. 1867 :

Bani 65.75 — Marfa 66.25